

KESKI-SUOMEN LIITTO

Ennakkotietoa JTF-rahoituksesta Keski-Suomessa

12.1.2023

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF on EU:n uusi rahoitusväline

- Tukee alueita, joille ilmastoneutraaliuteen siirtyminen aiheuttaa vakavia taloudellisia ja sosiaalisia haasteita
- Edistää EU:n tavoitetta olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä
- Rahasto sisällytetään osaksi Suomen EU-ohjelmaa, joka
 - tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä
 - sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) toimet
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto on englanniksi Just Transition Fund (JTF)

JTF-rahoitus Suomessa

- Rahastolla vastataan turvetuotannon vähentämisestä aiheutuviin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöllisiin haittavaikutuksiin
- Rahoitus suunnataan alueille, joissa edellytykset muutokseen sopeutumiseen ovat heikoimmat
- Suomen tavoitteena on vähintään puolittaa turpeen energiakäyttö vuoteen 2030 mennessä, todennäköisesti muutos etenee tavoitetta nopeammin
- Turvetoimiala työllistää noin 2 500 henkilötyövuotta
- Turvetoimialan nopean supistumisen välittömät ja välilliset haittavaikutukset aluetalouteen ja työllisyyteen ovat merkittäviä

Maakunta	Rahoitus yhteensä 2021-2027 M€
Pohjois-Pohjanmaa	118,5
Pohjois-Savo	82,0
Lappi	62,1
Pohjois-Karjala	55,5
Keski-Suomi	47,2
Etelä-Savo	43,0
Etelä-Pohjanmaa	40,8
Kymenlaakso	32,6
Satakunta	26,7
Etelä-Karjala	25,6
Keski-Pohjanmaa	19,5
Pohjanmaa	18,9
Kainuu	14,8
Pirkanmaa*	4,3
YHTEENSÄ	591,7

*neljä kuntaa: Parkano, Kihniö, Virrat ja Punkalaidun

Valmistelun eteneminen

- Työ- ja elinkeinoministeriö johtaa valmistelua
- Jokainen maakunta on laatinut oman alueellisen suunnitelmansa
- [Keski-Suomen suunnitelma](#)
- Seurantakomitea hyväksyi maakuntien suunnitelmat osaksi Suomen EU-ohjelmaa 29.9.2022
- Komission hyväksyi siirtymäsuunnitelmat joulun alla
- Rahoitushaku käyntiin arvion mukaan maaliskuussa 2023

Turvetoimiala Keski-Suomessa

- Turvetoimialan työllisyysvaikutukset vuonna 2020 olivat 250 henkilötyövuotta
- Turvetoimialan bruttoarvo oli 61,4 M€, josta
 - noin 40 % muodostuu turvetoimialalla
 - reilut 30 % muilla toimialoilla
 - reilut 20 % tulee tuonnista ja
 - vajaa 5 % tulee veroista
- Keski-Suomen osuus koko maan turvetoimialan bruttoarvosta oli 16 %
- Vuonna 2019 turvetuotannossa oli 5 300 hehtaaria
- Tuotannon pinta-ala on vähentynyt ennakoitua nopeammin
- Keski-Suomessa menetykset ovat kolmanneksi suurimmat Pohjois-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan jälkeen
- Muutos heikentää aluetaloutta erityisesti harvaan asutulla maaseudulla
- Ennakoitua nopeampi siirtymä pahentaa haittavaikutuksia, koska kyky sopeutua muutokseen heikkenee

Tukea voi hakea koko Keski-Suomen alueelta

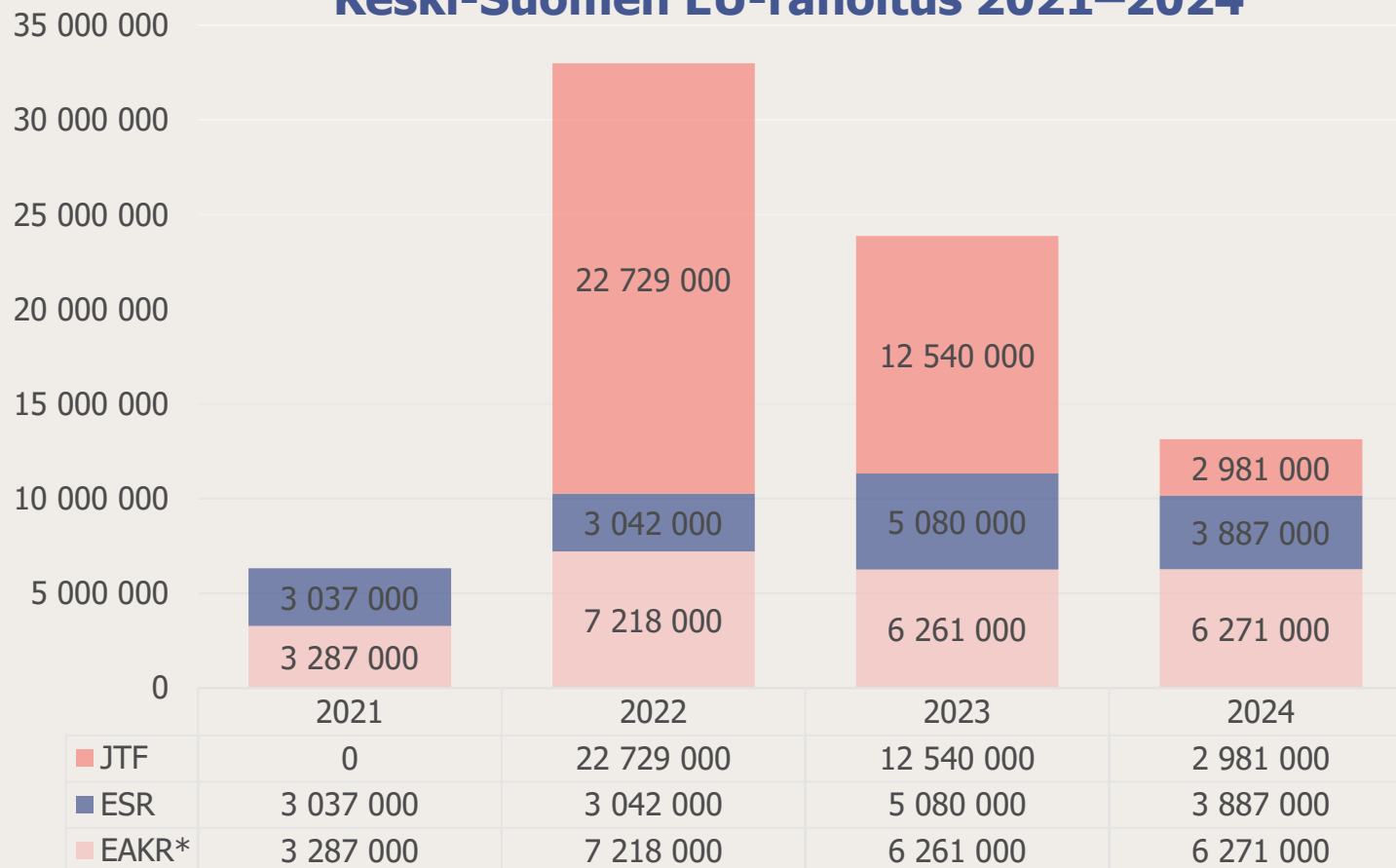
- Tukea myönnettäessä etusijalla ovat turvetuotannon vähentämisestä kärsivät alueet
 - Saarijärven–Viitasaaren seutu
 - Joutsan seutu
 - Keuruun seutu
- Erityisasemansa perusteella Saarijärven–Viitasaaren seudulle kohdennetaan 50 % JTF-rahoituksesta, eli noin 17 M€ vuonna 2023
- Myös Jyväskylä turve-energian merkittävänä käyttäjänä ja aluetalouden moottorina huomioidaan rahoituksessa

Poikkeuksellinen tilanne 20 vuoteen

Keski-Suomen EU-rahoitus 2021–2024

*sisältää kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-rahoituksen

Keski-Suomen alueellinen suunnitelma

1

**Aluetalouden
uudistaminen ja
monipuolistaminen**

2

**Aluetalouden
uudistumista ja
monipuolistumista
edistävä tutkimus- ja
innovaatiotoiminta (TKI)**

3

**Turvetuotannosta
poistuvien alueiden
kunnostus ja kestävä
jatkokäyttö**

- Rahoituksen suuntaamisessa huomioidaan EU:n hiilineutraaliustavoite ja [Keski-Suomen strategia](#)
- Suunnitelmaa rahoittavat Keski-Suomen ELY-keskus ja Keski-Suomen liitto

Keski-Suomen alueellinen suunnitelma Aluetalouden monipuolistaminen

1

Aluetalouden uudistaminen ja monipuolistaminen

Tavoitteena, että

- Keski-Suomen elinkeinorakenne monipuolistuu
- yritystoiminta parantaa kilpailukykyään ja säilyy elinvoimaisena muutoksessa
- siirtymästä aiheutuva työttömyys ja muut kielteiset vaikutukset minimoidaan
- työttömäksi jäävät löytävät uutta työtä, yritystoimintaa tai koulutusta
- nuorten osallisuus, koulutustaso ja työllistyminen kasvaa
- maakunnan työllisyysaste paranee
- siirtymässä hyödynnetään monipuolisesti erilaisia ratkaisuja
- kiertotalouden, resurssi- ja materiaalitehokkuuden sekä luonnonvaratuottavuuden osaaminen vahvistuu
- uusia teknologioita otetaan käyttöön tuotannon ja yritysten kasvun vahvistamiseksi
- kokonaiskestävyyden toimintamallit ovat käytössä

Keski-Suomen alueellinen suunnitelma Aluetaloutta vauhdittava TKI-toiminta

2

Aluetalouden uudistumista ja monipuolistumista edistävä tutkimus- ja innovaatio- toiminta

Tavoitteena, että:

- kokonaiskestävyyttä ja hyvinvointia vahvistava TKI-toiminta lisääntyy
- tuotteita, palveluja ja tuotantomenetelmiä kehitetään resurssi- ja materiaalitehokkaasti
- Keski-Suomi on bio- ja kiertotalouden osaamisen ja TKI-toiminnan kärkimaakunta
- hiilineutraaliutta tukevat ratkaisut ja toimintamallit ovat käytössä yhteiskunnan eri osa-alueilla
- uudet digitaaliset ratkaisut ja toimintamallit ovat käytössä
- kasvihuonekaasupäästöt vähenevät ilmastotavoitteiden mukaisesti
- energiajärjestelmä uudistuu ja uusiutuvien energialähteiden ja polttoon perustumattomien teknologioiden osuus kasvaa maakunnan energiantuotannossa
- energia- ja materiaalitehokkuus paranee
- kestävän energiajärjestelmän osaaminen vahvistuu

Keski-Suomen alueellinen suunnitelma Kunnostus ja jälkikäyttö

3

Turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostus ja kestävä jatkokäyttö

Tavoitteena, että:

- turvetuotantoalueiden, suonpohjien ja turvetuotantoon varattujen alueiden päästöt vähentyvät merkittävästi
- turvetuotannosta vapautuneilla alueilla otetaan käyttöön alueelle soveltuva maankäyttömuoto tai ne ennallistetaan
- seuraavat maankäyttömuodot työllistävät ja tuovat alueen yrityksille uutta liiketoimintaa
- turvetuotannon yhteydessä olleet vesistöalueet kunnostetaan ja järvien kuormitusta vähennetään

Keski-Suomen tavoitteet

Tuotosindikaattorit*	Tavoite
Tuetut yritykset yhteensä	170
Avustuksilla tuetut yritykset	130
De minimis -tukea saaneet yritykset	40
Tuetut uudet yritykset	30
Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	9
Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	200
Tuella kunnostetun maaperän pinta-ala (hehtaaria)	400
Osallistuneet 18–29-vuotiaat nuoret	50

Tulosindikaattorit*	Tavoite
Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	350
Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	55
Yritykset, joilla on suurempi liikevaihto	134
Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	150
Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	24
Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa	24
Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyyden	30

*kukin yritys voidaan laskea mukaan vain kerran ohjelmakauden aikana, vaikka yritys toteuttaisi tai olisi mukana useassa hankkeessa

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Keski-Suomen ELY-keskus

Rahoitus vuonna 2023

Yritysrahoitus kasvuun ja kansainvälistymiseen

Yritysrahoitus 12,3 M€ suunnataan

- kasvuun tai kansainvälistymiseen
- innovaatiotoimintaan, osaamisen vahvistamiseen tai digitalisaation edistämiseen
- tuottavuuteen
- hiilineutraalisuuden edistämiseen
- energia- tai materiaalitehokkuuteen
- ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
- digitalisaation edistäminen

Yritysrahoituksessa etusijalla

- kasvuhakuiset ja kansainvälistyvät sekä aloittamisvaiheessa olevat, uusia ja kehittyviä toimialoja edustavat mikro- ja pk-yritykset

Tukitaso kehittämistoimenpiteissä voi olla enintään 50 %

Tutustu tarkemmin Länsi-Suomen [yritysrahoitusstrategiaan!](#)

Tukitasot yritysten investoinneille

Kunta	Tukitaso						
Tukialue II <ul style="list-style-type: none">▪ Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi ja Viitasaari▪ Keuruu ja Multia▪ Joutsa ja Luhanka▪ Jämsä	<table><tbody><tr><td>Suuret yritykset</td><td>15 %</td></tr><tr><td>Keskisuuret</td><td>25 %</td></tr><tr><td>Pienet yritykset</td><td>35 %</td></tr></tbody></table>	Suuret yritykset	15 %	Keskisuuret	25 %	Pienet yritykset	35 %
Suuret yritykset	15 %						
Keskisuuret	25 %						
Pienet yritykset	35 %						
Tukialue III <ul style="list-style-type: none">▪ Koko muu Keski-Suomi	<table><tbody><tr><td>Suuret yritykset</td><td>-</td></tr><tr><td>Keskisuuret</td><td>10 %</td></tr><tr><td>Pienet yritykset</td><td>20 %</td></tr></tbody></table>	Suuret yritykset	-	Keskisuuret	10 %	Pienet yritykset	20 %
Suuret yritykset	-						
Keskisuuret	10 %						
Pienet yritykset	20 %						

Yritysrahoitusta ei voida myöntää

- Hankkeisiin, joita tuetaan muilla rahoitusvälineillä, esimerkiksi:
 - Business Finlandin myöntämä [energiatuki](#) energiatuotannon investointeihin
 - Energiainfrastruktuuri ja energiainvestoinnit, myös polttoon perustumattomat teknologiat kuten aurinkopaneelit, lämpökaivot, lämpöakut yms. olemassa oleva teknologia rahoitetaan JTF-mekanismiin sisältyvistä lainajärjestelyistä yrityksille ja julkiselle sektorille (InvestEU)
- Kala-, maa- tai metsätalouden alkutuotantoon
- Maataloustuotteiden jalostukseen tai maataloustuotteiden kaupan pitämiseen
- Maahantuonti-, agentuuri-, vähittäis- ja tukkukaupoille tai em. toimialojen verkkokaupoille
- Yksityishenkilöille ja kotitalouksille kuluttajapalveluita tarjoaville, paikallisilla markkinoilla toimiville yrityksille
- Rakennusurakointiin
- Korvausinvestointeihin

Yritysten toimintaympäristö

- Osa 12,3 M€ yritysrahoituksesta voidaan kohdentaa yritysten toimintaympäristöä ja yritystoiminnan yleisiä kehitymis-edellytyksiä parantaviin hankkeisiin
- Tukea voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille
- **Tukitaso kehittämistoimenpiteissä on enintään 80 % ja investoinneissa enintään 45 %**
- Tukea suunnataan pk-yritystoimintaan välittömästi vaikuttaviin, uutuusarvoa sisältäviin hankkeisiin:
 - yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin
 - pk-yritysten tarvitsemien palvelujen kehittämiseen
 - yritysten yhteistyön edistämiseen
 - muihin pk-yritysten kehittämisedellytyksiä merkittävästi parantaviin hankkeisiin

Työllisyys ja syrjäytyminen

Osaavan työvoiman saatavuus on merkittävä kasvun lähde tai este

- Työn murros, digitaalisuuden lisääntyminen ja ekologiset haasteet edellyttävät osaamisen päivittämistä
- Koko työvoimapotentiaali on saatava käyttöön
- Työttömille, työvoiman ulkopuolella oleville ja työmarkkinoille heikosti osallistuville tarvitaan monialaisia palveluita

Rahoitus 1,8 M€ suunnataan

- Turvetoimialan yrittäjien, henkilöstön ja muiden toimijoiden osaamisen ja valmiuksien kehittämiseen
- Uudelleenkoulutukseen ja uusien taitojen hankkimiseen
 - ensisijainen kohderyhmä on turvetoimialalta työttömiksi jääneet tai mahdollisesti jäävät henkilöt
 - erityiskohteena ovat nuoret

Tukitaso toimenpiteissä on enintään 80 %

Turvetuotantoalueiden jälkitoimet ja vesistökuunnostukset

Turvetuotannosta poistuneen alueen nopea kasvittuminen tai alueen siirtäminen seuraavaan maankäyttöön on ympäristön kannalta tärkeää:

- turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistaminen
- turvetuotannon yhteydessä olevien vesistöalueiden kunnostaminen
- selvitykset ennallistamisen ja muiden maankäyttömuotojen edellytyksistä ja mahdollisuuksista

Tukitaso kehittämistoimenpiteissä on enintään 80 % ja investoinneissa 70 %

Rahoitus 3,5 M€ kohdennetaan

- turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistamiseen, kun tavoitteena on palauttaa suon rakenne ja toiminta lähelle ennen ojitusta vallinneeseen ekologiseen ja hydrologiseen tilaan
- turvetuotannon yhteydessä olevien vesistöalueiden kunnostamiseen
 - pienvedet (purot, norot, lammet, lähteiköt, fladat ja kluuvit) ja järvet
 - järvien kunnostamistoimia ovat kuormituksen vähentäminen, vesikasvien poisto, järven hoitokalastus, hapetus, rantojen ruoppaus, vedenpinnan nosto ja fosforin saostus
- selvityksiin ennallistamisen ja muiden maankäyttömuotojen edellytyksistä ja mahdollisuuksista

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen liitto

JTF-rahoitus vuonna 2023

**Elinvoiman
kehittämis-
hankkeet**

**Tutkimuksen,
osaamisen ja
osallisuuden
investointi- ja
kehittämis-
hankkeet**

**Kuntien perus-
rakenteen
investoinnit
yritysten
toiminta-
edellytyksiin**

17 635 000 euroa

**Poikkeuksellinen mahdollisuus
useiden miljoonien eurojen kokoisille
investoinneille ja kehittämistyölle**

Elinvoiman kehittämishankkeet

Rahoitus kohdennetaan hankkeisiin, jotka

- tuovat vastauksia elinkeinoelämän kehittämistarpeisiin
- edistävät [Keski-Suomen strategian](#) tavoitteita
- edistävät [Keski-Suomen hiilineutraaliuden](#) tavoitteita

Tukea voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille tai yksityisille yhteisöille ja säätiöille

Keski-Suomen liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen liiketoiminnan kehittämiseen

Tukitaso kehittämistoimenpiteissä on enintään 80 % ja investoinneissa 70 %

- kehittämishankkeeseen liittyvän investoinnin on oltava välttämätön kehittämishankkeen toteuttamiselle
- investoinnin osuus voi olla enintään puolet hankkeen kokonaiskustannuksista

Tutkimuksen, osaamisen ja osallisuuden kehittämisen- ja investointihankkeet

Rahoitus kohdennetaan aluetaloutta monipuolistavaan ja vahvistavaan

- tutkimukseen ja innovaatiotoimintaan
- jatkuvaan oppimiseen
- osallisuuteen ja nuorisotyöhön
- kulttuuriin ja liikuntaan
- kulttuuriperintöön

Etusijalla ovat vihreää ja digitaalista siirtymää edistävät hankkeet.

Tukea voidaan myöntää opetus- ja kulttuuriministeriön alan voittoa tavoittelemattomille julkisille tai yksityisille yhteisöille ja säätiöille.

Tukitaso kehittämistoimenpiteissä on enintään 80 % ja investoinneissa 70 %

- Hanke voi muodostua kokonaan kehittämistoimenpiteistä tai investoinnista tai olla näiden yhdistelmä
- Merkittävässä hankkeissa pyydämme opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausunnon

Tukea ei myönnetä

- perustutkimukseen
- hankkeisiin, joita tuetaan muilla rahoitusvälineillä kuten ESR+, Business Finlandin rahoitusohjelmat

Kuntien perusrakenteen investoinnit yritysten toimintaedellytyksiin

Rahoitus kohdennetaan merkittävästi yritysten toimintaedellytyksiä parantaviin perusrakenteen investointeihin

- Esimerkiksi bioenergiajakeiden käsittely- ja varastointialueet, matkailualueen reitistöt, tapahtuma-alueet tai satamarakenteet

Tuki voidaan myöntää kunnalle tai kuntayhtymälle

Tukitaso investoinneissa on enintään 70 %

Tukea ei voida myöntää teiden rakentamiseen tai laajakaistainvestointeihin

Hilmantori Kalajoen Hiekkasärkillä (kuvassa) on rakennettu perusrakenteen investointituella.
Lähde: Sanomalehti Keskipohjanmaa 20.8.2020

KESKI-SUOMEN LIITTO

Erityishuomiot

Do no significant harm -periaate

Investointihanke ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa millekään EU:n kestävän rahoituksen ympäristötavoitteelle:

- ilmastonmuutoksen hillintä
- ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
- siirtyminen kiertotalouteen
- ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä
- biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

Periaate koskee kaikkia investointeja

Suhde muihin rahastoihin

Ilmastoneutraaliuteen siirtyminen aiheuttaa haittavaikutuksia aluetalouteen ja siksi JTF-rahoituksessa korostuu elinkeinojen monipuolistaminen ja turvetoimialan työvoiman sopeutuminen

- Toimenpiteissä huomioidaan Keski-Suomen strategian painotukset sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän työpaikat, teknologiat ja uudet liiketoimintamahdollisuudet
- JTF poikkeaa EAKR-toimenpiteistä lähtökohtansa ja näkökulmansa osalta, mutta eroja ei ole yksittäisen hankkeen tasolla
- ESR+ -tyyppiset työvoiman uudelleenkoulutuksen ja -työllistämisen toimenpiteet suunnataan ensisijaisesti turvealalta työttömiksi jääneisiin ja alan työttömyysuhanalaisiin, erityiskohderyhmänä nuoret

JTF-, EAKR- ja ESR+ -toimenpiteissä on sama:

- rahoituksen lainsäädäntöperusta
- yleiskustannusmallit
- palkkakustannusmallit
- EURA2021-tietojärjestelmä
- hakumenettely (määräaikaiset rahoitushaut)
- enimmäistukitasot
- Keski-Suomen ELY-keskuksen ja Keski-Suomen liiton työnjako rahoittajina

Tiukka aikataulu

Hankkeiden on valmistuttava viimeistään kesään 2026 mennessä

Ensimmäiset rahoitushaut alkuvuodesta 2023

- Keski-Suomen ELY-keskuksen yritystukien hakujaksot kahden kuukauden välein
- Keski-Suomen liiton rahoitushaut, joissa hakuaika 6–8 viikkoa

Hakemukset ja päätökset tehdään

[EURA 2021](#) -palvelussa

Miten liikkeelle?

- Aloita suunnittelu **NYT**
- Kannusta yrityksiä investointi- ja kehittämissuunnitelmissa erityisesti
 - Saarijärven–Viitasaaren seudulla
 - Joutsan seudulla
 - Keuruun seudulla
- Varmista, että kunnassasi on laadukkaita elinkeinopalveluja ja tulevaisuuteen katsovaa kehittämisotetta
- Pyydä apua ja sparrausta projektin suunnitteluun
- Varaa riittävästi omarahoitusta vuosibudjeteissa 2023–2025

Autamme mielellämme!

Keski-Suomen ELY-keskus

Yritysrahoitus

rahoituspäällikkö Jukka Keinänen
0295 024 587
jukka.keinanen[at]ely-keskus.fi

Työllisyys

rahoitusasiantuntija Satu Tuimala
0295 024 019
satu.tuimala[at]ely-keskus.fi

Jälkitoimet ja vesistökuunnostukset

rahoitusasiantuntija Janne Nummi
0295 024 672
janne.nummi[at]ely-keskus.fi

Tukipäätökset

yksikön päällikkö Jaakko Ryymin
0295 024 594
jaakko.ryymin[at]ely-keskus.fi

Keski-Suomen liitto

JTF

kehittämispäällikkö Outi Leppäkangas
040 673 3544
outi.leppakangas[at]keskisuomi.fi

Hankerahoitus

rahoituspäällikkö Hilikka Laine
040 595 0014
hilikka.laine[at]keskisuomi.fi

Bio- ja kiertotalous

kehittämispäällikkö Hannu Koponen
040 595 0009
hannu.koponen[at]keskisuomi.fi

Uudistuva teollisuus ja yritystoiminnan kehittäminen

kehittämispäällikkö Tero Rautiainen
040 596 0882
tero.rautiainen[at]keskisuomi.fi

Tukipäätökset

aluekehitysjohtaja Pirjo Peräaho
040 591 0760
pirjo.peraaho[at]keskisuomi.fi

